

Svět pod mikroskopem, Richard Walker, 2006, Fragment

28-29

Houby

Houby nejsou ani rostliny, ani živočichové, ale tvoří samostatnou skupinu živých organismů, do níž patří jak houby, které sbíráme v lese, muchomůrky nebo pýchavky, tak i plíšeň na rostlinách nebo na chlebu a kvasinky. Jestliže ale většinu hub vidíme i bez mikroskopu, proč jsme je zařadili do této knihy? Mámě pro to tři důvody: i když velké houby vypadají jako jednolité organismy, ve skutečnosti jsou tvořeny masou mikroskopických vláken. Za druhé nás k tomu vede způsob, jakým přijímají potravu, a konečně kvůli drobným výtrusům (**sporám**), kterými se houby rozmnožují.

Vlákná přijímající potravu

Houby si nevytvářejí potravu pomocí slunečního světla jako rostliny a rasy ani se nepohybují prostředím, aby si našly něco k jídlu, jako to dělají mnoha živočichů. Místo toho se houby využívají mikroskopickými vláknami, kterým říkáme hyfy, jež prorůstají zdrojem živin. Síť houbových vláken, která se nazývá podhoubí nebo **mycelium**, uvolňuje do okolí **enzymy**, chemické látky, které tráví a rozkládají dánu potravu na polévkou jednoduchých živin, jež pak **hyfy** vstrebávají. Mycelium plsně na chlebu postupně prorůstá celým bochníkem, zatímco podhoubí lesních hub může sahat v půdě od jednoho okraje lesa k druhému. Většina hub se živí odumřelou hmotou z těl živočichů a rostlin, ale některé z nich jsou **parazity**, kteří napadají živé organismy a způsobují např. **mykózy** nohou u lidí nebo rostlin (rizi a sněti).

► Jako většina hub se i tačka pýchavka (*Lycoperdon pyriforme*) rozmnožuje pomocí výtrusu, které se po vysolení šíří vzduchem. Jak je vidět na obrázku, pýchavky z otvoru na vrcholu svých plodnic rýhují obloko složenou z milionů mikroskopických spor.

◀ Teno krajíček chleba už byste zřejmě nepoznali, protože je celý plísni. Na obrázku jsou vidět chumáče vláken, které se zvedají od povrchu chleba a pov. zakončeny černými, kulovitými výtrusnicemi. Ty po dozrání popraskají a volně do okolí drobné spory.
Zvětšení: 12x.

SHOT ON REDMI 7
AI DUAL CAMERA

Zkoumavé čtení: systematické zavedení dílny čtení a oborového čtení do výuky na 2. st. základních škol /na víceletá gymnázia v ČR“, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_076/0016346.

Projekt je financován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.